

Kati Piri: 15 Temmuz'da hata yaptık

Avrupa Parlamentosu'nun Türkiye Raportörü Kati Piri, 15 Temmuz darbe girişiminin arkasında FETÖ'nün olduğundan emin olduğunu söyleyerek '15 Temmuz gecesi Türk halkıyla empati yapamadık hata yaptık' dedi.

A+ A-

15 Temmuz darbe girişiminden sonra Türkiye'nin yeterince dayanışma sergilememekle ve tepki göstermemekle suçladığı Avrupa Parlamentosu'nun Türkiye Raportörü Kati Piri, "Brüksel'de bu darbe girişiminden dolayı mutlu olan tek bir kişiye dahi rastlamadım, fakat ilk 24 saat içinde hayatını kaybeden insanlardan, Meclis'in bombalanmasından bahsetmeyip hükümetin tepkilerine tepki gösterdik. Sadece on binlerce insanın yargılanmadan görevden alınmasını eleştirdik. Türk halkına karşı hata yaptık" öz eleştirisinde bulundu. "Şahsen benim darbenin arkasında

Gülen'e bağlı insanların olduğuna dair hiçbir Şüphem yok" diyen Piri, "Ama Şu soruların cevabı ortaya çıkmalı" diyerek sıraladı:

- Bu ne kadar geniş bir organizasyonda?
- Bu darbe girişimi Pennsylvania'dan mı yönetilmişti?
- Yüzlerce hatta on binlerce Güleni bu girişimin içinde miydi?
- Yoksa sadece ordudan atılacağını bilen Güleni askerlerin son hamle olarak yaptığı bir Şey miydi?

Piri, vize serbestisine iliŐkin olarak, "Umuyorum bunu önümüzdeki aylarda halledebiliriz. Ama Şunu da belirtmeliyim, eğer OHAL uzatılırsa o süre boyunca vizelerin kaldırılması mümkün olamayacaktır" diye konuŐtu. Piri, Meclis'e getirilip getirilmeyeceği konusunda tartiŐmaların devam ettiği idam talebiyle ilgili de, "Eğer bir ülke idam yasaŐını geri getirirse bu üyelik müzakerelerin sonlanması anlamına gelir" diyen Piri, "Kanımca, ilk anda insanların öfkeyle dillendirdiği bu konu kapandı. Aksi halde Türkiye 20 yıl geriye gider" ifadesini kullandı.

Habertürk'ten Kübra Par'ın sorularını Skype üzerinden yanıtlayan (15 Eylül 2016) Kati Piri'nin açıklamalarından bazı bölümler Őöyle:

Geçen hafta Ankara'daki görüşmelerinizde hangi konular gündeme geldi?

15 Temmuz gecesi yaŐananlardan dolayı üzüntümüzü ve Türk halkına desteğimizi ifade ettik. Vizelerin kaldırılabilmesi için Türkiye'deki terör yasaŐının revize edilmesini, gazetecilerin ve milletvekillerinin de bu yasa kapsamında suçlanmasına neden olacak Şekilde geniş tanımlanılmamasını istedik.

Yanıt ne oldu?

"Nasıl ki Avrupa'da bir kamuoyu algısı varsa Türkiye'de de var. Terör yasaŐında bazı düzenlemelere gidip sonra tekrar konuŐabiliriz" dediler. Eminim hem AB'nin kendi standartlarını düşürmediği hem de Türkiye'nin gerçek teröristlerle mücadele gücünü kaybetmediği bir orta yol bulabiliriz. Mutabakata varma noktasında Türk hükümetinin çok istekli olduğunu görüyoruz. Geçen hafta Avrupa Parlamentosu Başkanı da Ankara'yı ziyaret ederek istekliliğini gösterdi. Eğer Şu anki pozisyonumuzda inat edersek ilerlemek mümkün olmayacak. Bildiğiniz gibi vize serbestisi konusunda Ukrayna, Gürcistan ve Kosova ile de görüşmeler yapıyoruz.

Evet, biliyoruz ve bu bizim biraz kalbimizi kırıyor!

Neden kalbinizi kırıyor? (Gülüyor)

Çünkü onlara bize çıkardığımız kadar engel ıkarmıyorsunuz!

Hayır, onlarınkini de henüz onaylamıŐ değiliz. Aynı kriterler tüm ülkeler için geçerli, kimseye farklı davranmıyoruz. Bakın size fikir vermesi için Şunu anlatayım; Türkiye'nin göçmen sorunuyla AB'ye üyelik süreci ve vize serbestisi AB kamuoyu nezdinde birbirine karıŐtı. Her Őeyi tek bir pakete tıktık. Avrupa'daki genel kamuoyu "Türkiye'de son 3 yılda olup bitenlerle ilgili kaygılarımız var. Sırf mültecileri Avrupa'ya almamak için neden AB'nin değerlerinden ödün veriyorsunuz?" diye soruyor. Öte yandan Türk kamuoyu da "Biz elimizden gelen her Őeyi yapıyoruz ama Avrupa bizi kabul etmiyor" diye düşünüyor. Buradan bir çıkıŐ yolu bulmalıyız. O ıkıŐ yolu, ne Türkiye'nin terörle mücadelesine son vermesi ne de AB'nin standartlarını düşürmesi. Emin olun bu sorunu özeceğiz. Amacımız Türk halkının Avrupa'ya geliŐini bloke etmek değil. Burada yaŐayan, çalışan, eğitim gören pek çok Türk var. Bu bizim de ıkarımıza. Önemli olan adaletli bir çözüm bulmak.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, vize konusunun önümüzdeki 1 yıl içinde çözülebileceğini söyledi. Zamanlamayla ilgili sizin bir öngörünüz var mı?

Hayır yok, zaten bana göre önce haziran sonra da ekim ayını son tarih olarak belirlememiz hataydı. “Türkiye’nin 72 kriteri tamamladığı gün vizeler kaldırılacak. Eğer bu yarın gerçekleşirse hiç beklemeden onaylarız” demeliydik. Mesele tarihle alakalı değil. Umuyorum bunu önümüzdeki aylarda halledebiliriz. Ama şunu da belirtmeliyim, eğer OHAL uzatılırsa o süre boyunca vizelerin kaldırılması mümkün olmayacaktır.

'15 TEMMUZ'UN ARKASINDA GÜLENCİLER VAR'

Fethullahçı örgütlenme (FETÖ) ile ilgili ne düşünüyorsunuz? Türkiye’ye sık sık gelip giden biri olarak 15 Temmuz’dan önce bir fikriniz var mıydı?

Evet, son 3 yılda Türkiye’yi ziyaretlerim sırasında Gülençiler hakkında konuşmalar oluyordu. Hükümet, bir paralel devlet yapılanması olduğundan söz ediyordu. AB’nin bunu çek etme şansı yoktu ama darbe girişimi gösterdi ki bir paralel devlet olduğu açık. Şahsen benim darbenin arkasında Gülen’e bağlı insanların olduğuna dair hiçbir şüphem yok ama soru şu: “Bu ne kadar geniş bir organizasyondur?” Bu darbe girişimi Pennsylvania’dan mı yönetilmişti? Yüzlerce hatta on binlerce Gülençi bu girişimin içinde miydi? Yoksa sadece ordudan atılacağını bilen Gülençi askerlerin son hamle olarak yaptığı bir şey miydi?

Yani darbenin arkasında Fethullahçıların olduğuna dair hiçbir şüpheniz yok...

Evet, ama dediğim gibi soru şu: “Bu darbe girişimini birkaç Gülençi mi yaptı yoksa daha geniş anlamda organize edilmiş bir şey miydi?” Bunun cevabını sadece yargıçlar verebilir. Zaten bir sosyal demokrat olarak da Gülençilerin Türkiye’de demokrasinin en güvenilir destekçisi olduğunu düşünmüyorum. Yine de tutuklanan ya da açığa alınan on binlerce insanın 15 Temmuz gecesi yaşananların direkt içinde olup olmadığını tam olarak bilmiyoruz. Bunlar hakkındaki düşüncelerimize ve sempatanlarının geçmişte Ergenekon davalarında yaptıklarına rağmen, direkt suç işleyenlerle sempatanlar arasında ayırım yapmalıyız. Hükümeti şiddet kullanarak alaşağı etmeye çalışan üst yapı adalete teslim edilmeli. Direkt suça karışmamış olanlara aynı şekilde muamele edilmemeli. Önümüzdeki süreçte Türkiye’yi bekleyen mesele bu...

'TÜRKİYE'DEN HERGÜN 20 MEKTUP ALIYORUM'

Başbakan Binali Yıldırım ile görüşmemizde on binlerce insanın açığa alınmasını ya da meslekten ihraç edilmesini sorduk, bazı cevaplar aldık. Sadece AB’nin değil muhalefet partilerinin kaygısı, on binler içinde Gülen ile ilgisi bulunmayan masum insanların da tutuklandığı ya da işini kaybettiği gerçeği. Bu Türkiye için en önemli mesele olmalı. Son olarak PKK ile ilişkili olduğu düşünülerek açığa alınan 14 bin civarında öğretmenle birlikte, bu olaydan etkilenenlerin sayısı oldukça yükseldi. Ki ailelerini de hesaba katarsak “Her 40 Türk’ten 1’i etkilendi” demek oluyor. Ben bile mağduriyetlerini anlatan insanlardan her gün ortalama 20 mektup alıyorum. Elbette suçluları adalete teslim etmek hükümetin görevi ama masum insanların da mağdur edilmediğinden emin olmalılar. 15 Temmuz, Türkiye demokrasisine yapılmış bir saldırıydı. Önümüzdeki aylarda Türkiye’de yapılacaklar da Türkiye’deki demokrasi için bir test olacak. İnsanların bu konudaki duygularını anlıyorum ama kimin suçlu olduğuna mahkemeler karar vermeli.

Yeni ilerleme raporunu ne zaman yayınlayacaksınız? Biraz ipucu verebilir misiniz? Türk hükümeti önceki

raporları geri iade etmişti. Bu seterkının akıbeti de oyle olur mu acaba?

Bilmem! (Gülüyor) Avrupa Komisyonu, raporunu 9 Kasım'da yayınlayacak. Avrupa Parlamentosu raporunu ondan sonra hazırlıyoruz. Kasımdan sonra tekrar Türkiye'ye gelerek; hükümetle, muhalefet partileriyle, sivil toplum temsilcileriyle görüşeceğim. Eleştirileri ve övgüleri topladıktan sonra raporuma Avrupa Parlamentosu'nda destek arayacağım. Geçen raporları ilkbaharda yayınlamıştım. Şu an Türkiye'deki belirsiz ortamdan dolayı ne kadar süreceğini bilemiyorum. Umarım her iki taraf da birbirinin kıymetini anlar ve yaşanan zor günlere rağmen Türkiye'de demokrasi gelişir. n Peki, öncekilere kıyasla daha mı tatlı yoksa daha mı sert olacak? Henüz yazmaya başlamadım, bu oradaki gelişmelere bağlı! (Gülüyor) 15 Temmuz gecesi yaşananlar, hukukun üstünlüğü konusunda endişelerimizi ortadan kaldırmıyor. Adil yargılamaların yapılmasını bekliyoruz. Türk hükümetini doğru adımlar atması konusunda cesaretlendiriyoruz.

'TÜRK HALKIYLA EMPATİ YAPAMADIK HATA YAPTIK'

Avrupa'nın darbe girişimini kınamakta geç kalması burada hayal kırıklığı yarattı. Bu eleştiriler konusunda ne diyeceksiniz?

Brüksel'de bu darbe girişiminden dolayı mutlu olan tek bir kişiye dahi rastlamadım, fakat ilk 24 saat içinde hayatımı kaybeden insanlardan, Meclis'in bombalanmasından bahsetmeyip hükümetin tepkilerine tepki gösterdik. Sadece on binlerce insanın yargılanmadan görevden alınmasını eleştirdik. Türk halkına karşı hata yaptık. Bu girişimin, darbelerle ilgili üzücü hatıraları olan insanların üzerinde yarattığı büyük travmanın farkına varamadık. 240 kişinin ölümü, parlamentonun bombalanması ve demokratik yollarla seçilmiş Cumhurbaşkanı'na yönelik suikast girişiminde bulunulması insanları derinden etkiledi. Erdoğan'ı sevenler de sevmeyenler de darbe gecesi birleşmişti. Bu o gece yeterince iyi anlayamadığımız bir gerçeklikti. Türk halkıyla empati yapmayarak hata yaptık.

Görüşmelerinizde idam konusu gündeme geldi mi?

Hayır. Ama bu konuda kırmızı çizgimiz belli; eğer bir ülke idam yasasını geri getirirse bu üyelik müzakerelerin sonlanması anlamına gelir. Ama zaten bu konu görüşmelerimizde gündeme gelmedi. Kanımca, ilk anda insanların öfkeyle dillendirdiği bu konu kapandı. Aksi halde Türkiye 20 yıl geriye gider.

Anlaşmaya rağmen AB ülkeleri çok sınırlı sayıda mülteciyi kabul etti. Bu biraz ikiyüzlülük değil mi?

Evet, haklısınız. Son 2 ayda sanırım sadece bin civarında mülteciyi kabul ettik. Bu konuda sesimizi yükseltmeliyiz. Ben burada ülkelere baskı yapmaya çalışıyorum. Avrupa ülkelerinin bu konuda daha istekli davranması Türkiye'yi de rahatlatacaktır. Türkiye'deki mülteciler için 2.1 milyar ayrıldı. Bu paranın nasıl harcanacağı da önemli. Örneğin Kilis gibi sığınmacıların sayısının yerel nüfusu aştığı bir yerde sadece Suriyelilere değil, onları ağırlayan Türklere de yardım etmeliyiz.

15 Temmuz'dan sonra hükümet ve muhalefet partileri arasındaki kutuplaşma azaldı; merkez medyanın önemine vurgu arttı. Ziyaretinizde bu yeni atmosfere dair gözlemlerinizi oldu mu?

Türkiye'deki medya özgürlüğüyle ilgili endişelerimiz olduğunu biliyorsunuz. Bu endişeler tümüyle ortadan kalkmış değil. Özgür medya darbe gecesinde çok kritik bir rol oynadı, bunun hükümet tarafından da fark edildiğini zannediyorum. Türkiye'de 4 siyasi parti arasında nasıl bir kutuplaşma olduğunu biliyorduk. 15 Temmuz gecesi bir arada duruş sergileyeceklerini kimse tahmin edemezdi. Hükümetle anamuhalefet partisi

arasında daha güçlü bir diyalog olduğunu görmek sevindirici. Bu diyalogun HDP ile de kurulmasını umuyoruz. PKK silahlarını yeniden kuşandıktan sonra Türkiye’de tansiyonun iyice yükseldiğini görüyoruz. Türkiye’nin bütünlüğü eğer en katı muhaliflerle bile diyalog kurulabilirse güçlenir. AB, Türk hükümetinin çözüm sürecinde attığı adımları destekledi. Tekrar müzakerelere dönülmeli.

Hükümete masaya dönülmesi için çağrı yapıyorsunuz. Aynı çağrıyı HDP’lilere de yapıyor musunuz? Özellikle PKK’nın silah bırakması konusunda...

Evet, elbette. Bildiğiniz gibi Demirtaş bu yıl Avrupa Parlamentosu’nda Schultz ile görüştü. Avrupa Parlamentosu’nun 751 üyesinin 650’si PKK’yı terör örgütü olarak görüyor, ama demokratik yollarla seçilmiş HDP’nin parlamento süreçlerinden neden dışlandığını anlayamıyoruz. PKK’nın terör eylemleri kesinlikle kabul edilemez. Hükümet elbette bununla mücadele etmeli. Ama barış masasına geri dönülmeli. HDP köprü vazifesi görebilir.

İLGİLİ İÇERİKLER

Airbnb Rusya ve Belarus'ta faaliyetlerini durdurdu

Suriye'de ordu ve halk el ele verdi, ABD'yi kovdu!

Altın madeni çöktü: 18 ölü

Nükleer santraldaki yangın kontrol altına alındı

Aydınlık

Emek - Namus - Vatan

İletişim Künye Hakkımızda Gizlilik Politikası e-Aydınlık Bayi Kodu Gönder

Kuruluş: 1921, Yıl: 101 Yazılım & Tasarım: **Bilgin Pro**